

L'Autònoma

PUBLICACIÓ DE LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA • NOVEMBRE-DESEMBRE DE 1998 • NÚM. 126

Sumari

CIÈNCIES SOCIALS
I HUMANITATS:
AVALUACIÓ I DIFUSIÓ, 2

LA JUNTA DE GOVERN
VA APROVAR EL
CONTRACTE-PROGRAMA, 3

ESCOLA DE DISSENY
I ART EINA, 4

NOU MATERIAL ANTICÀRIES
QUE REGENERA
EL TEIXIT DENTAL, 5

LES CENT PORTADES
MÉS EMBLEMÀTIQUES
DE LA REVISTA TRIUNFO, 6

LES ENGINYERIES
I EL SEU PAPER
EN LA SOCIETAT, 7

CENTRE DE VISIÓ
PER COMPUTADOR, 7

Universitat Autònoma de Barcelona

Les universitats catalanes reflexionen sobre el futur en el marc de l'Institut Joan Lluís Vives

El futur de la universitat i les seves relacions amb la societat, temes d'interès constant per a la comunitat universitària, es van debatre en unes jornades els dies 26 i 27 de novembre. Dins el marc de la presidència de la xarxa d'universitats de l'Institut Joan Lluís Vives, la Universitat Autònoma de Barcelona ha organitzat el II Debat Universitari, titulat «Les relacions entre universitat i societat. La responsabilitat social de la universitat i el futur d'una universitat crítica».

Entre els ponents, cal destacar Josep Maria Bricall, catedràtic d'Economia Política de la Universitat de Barcelona. També hi van participar el director de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de Telecomunicació de Barcelona-UPC, Antoni Elías Fusté; el catedràtic d'Administració Pública de la UAB, Joan Subirats; el rector de la Universitat de Vic, Ricard Torrents; el vicerector de Relacions Institucionals i Comunicació de la Universitat de València, Juli Peretó; i el viceconseller d'universitats del govern del País Basc, Ander Gurrutxa.

Josep Maria Bricall va destacar l'excessiva burocratització de la universitat. El doctor Bricall va esmentar una sèrie de tendències que configuren la situació actual del sistema universitari: la penetració del mercat («la formació superior i els resultats de la investigació poden ser objecte de compra i de venda»), el descabdellament de les xarxes universitàries (necessitat de constitució de xarxes universitàries), l'ampliació de l'autonomia universitària i el canvi d'orientació de la política universitària («el govern no intervé mitjançant regulacions i controls previs, sinó mitjançant una avaluació *a posteriori*»), en les jornades sobre universitat i societat que han tingut lloc a la UAB.

Aquesta trobada, coordinada pel sociòleg i professor de la UAB Salvador Cardús, està destinada a la comunitat universitària de l'Institut Joan Lluís Vives, la xarxa d'universitats que aplega quinze universitats dels Països Catalans, i, especialment, als membres amb responsabilitat de govern.

Cal destacar la presència dels rectors de la Universitat Autònoma de Barcelona, Carles Solà; de la Univer-

Josep Maria Bricall, en un moment de la Jornada sobre «Les relacions entre universitat i societat. La responsabilitat social de la universitat i el futur de la universitat crítica».

sitat de les Illes Balears, Llorenç Huguet; de la Universitat Internacional de Catalunya, Jordi Cervós; de la Universitat Rovira i Virgili, Lluís Arola; i de la Universitat de Vic, Ricard Torrents.

Carles Solà, rector de la UAB, va inaugurar el II Debat Universitari el dia 26 de novembre, a l'aula magna de la Facultat de Ciències de la Comunicació de la UAB. Carles Solà va destacar la importància de la responsabilitat social i del manteniment del paper crític de la universitat. També va parlar dels canvis que ha experimentat la universitat els darrers vint anys (massificació, educació superior amb més responsabilitats i menys recursos, etc.). Finalment, va criticar el qüestionament de l'autonomia de la universitat per part d'algunes autoritats polítiques (casos de la Universitat d'Alacant, de la Universitat d'Oviedo, etc.).

Les ponències del dia 26 van ser presentades sota el títol genèric de: «Una universitat que ha de passar comptes». El primer ponent del dia, Antoni Elías Fusté, va dir que l'ensenyament s'ha d'entendre com una inversió a llarg termini i que s'han d'integrar els nous mitjans a la universitat. Segons Elías Fusté, la recerca ha de ser inherent a la universitat i s'han de desenvolupar uns estudis de tercer cicle de qualitat.

Joan Subirats va destacar la necessitat d'un control mutu entre uni-

versitat i societat basant-se en una bona utilització de la comunicació. D'altra banda, va explicar els mecanismes de mesura de l'activitat universitària destacant-ne els efectes positius i «els possibles efectes perversos».

«Una universitat que vol preservar la seva situació autònoma» va ser el títol que va englobar les ponències del dia 27 de novembre. Ricard Torrents, parlant sobre la funció crítica de la universitat, va fer un recorregut per la història de la «lluita pertinaç» a favor de la universitat catalana, i va destacar la necessitat de crear un sistema d'educació superior català. També va apostar per «la universitat com a espai d'independència».

Juli Peretó va centrar la seva ponència en el futur de la recerca bàsica a la universitat. Aquest ponent va dir que «el futur de la recerca bàsica exigeix l'adopció de polítiques rigoroses de finançament públic i de defensa de l'autonomia intel·lectual i ètica dels científics».

Ander Gurrutxa va parlar sobre els límits de la política universitària des del punt de vista institucional (resposta legal, indefinició organitzativa, coordinació, finançament, mercat de treball, etc.). Finalment, va esmentar els límits de l'activitat universitària, i va destacar que «la universitat no és el referent d'ella mateixa, sinó que el mirall on s'ha de mirar és la societat a qui serveix».

Tot Lope de Vega, a la UAB

Amb l'objectiu de donar a conèixer el projecte d'edicions de les obres de Lope de Vega que han arribat fins als nostres dies, el 5 de novembre es va inaugurar el II Congreso Internacional Lope de Vega, a la sala de graus de la Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB. Aquest congrés, organitzat pel grup PROLOPE de la Universitat Autònoma de Barcelona, va continuar els dies 6 i 7 a la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona, col·laboradora de l'acte.

A l'acte d'inauguració, presidit pel rector de l'Autònoma, Carles Solà, van intervenir-hi Alberto Bleuca, catedràtic del Departament de Filologia Espanyola de la UAB; Maxime Chevalier, professor i catedràtic de la Universitat de Bordeus; Dolors Poch, directora del Departament de Filologia Espanyola de la UAB, i Ignacio Arellano, de la Universitat de Navarra. El rector de la UAB va destacar la importància d'activitats com la del Congrés, i va reivindicar l'estudi de les humanitats en el seu sentit més ampli, «una obligació que ens correspon com a universitat pública».

El II Congreso Internacional Lope de Vega va ser dedicat a la figura del «Primer Lope», nom amb què es coneix el període que s'inicia a la dècada de 1580, amb els primers textos de l'autor, i que acaba el 1604 amb la publicació de les *Rimas*. Segons Patrizia Campana, integrant del grup PROLOPE, aquest període, en el qual Lope de Vega va destacar especialment com a poeta, «està pod estudiant per la filologia moderna».

El grup PROLOPE (abreviatura de Proyecto de Edición de las Obras Dramáticas de Lope de Vega), va néixer l'any 1991, gràcies a la col·laboració d'una sèrie de professors, becaris i voluntaris de la UAB interessats en l'estudi de l'autor. El projecte d'aquest grup d'investigació consisteix en la publicació, per ordre d'aparició, de les *Partes de Comedias* de Lope de Vega, fruit d'una anàlisi de les edicions antigues i modernes més significatives.

El nucli coordinador de PROLOPE està constituït per professors i becaris del Departament de Filologia Espanyola de la UAB, que compten amb gairebé cent col·laboradors externs. El director del grup PROLOPE, el filòleg Alberto Bleuca, va destacar, durant la seva intervenció, que amb el ritme actual de publicació de dotze comèdies l'any, «tindrem una edició crítica de la totalitat de l'obra dramàtica de Lope en un termini de trenta anys», un esforç que, segons Bleuca, necessitarà el treball de diverses generacions de lopistes. Bleuca va destacar la «monumentalitat de l'obra de Lope» i els problemes que presenta la difusió de les seves obres a causa de la manca d'una edició crítica.

Ciències socials i humanitats: avaluació i difusió

El professor Paul Black i la vicerectora Mercè Izquierdo, en el debat sobre Avaluació i Difusió de les Ciències Socials i Humanitats.

La recerca en el camp de les ciències socials i humanitats, així com la seva avaluació i difusió, van ser el centre del debat que va tenir lloc el dia 16 de novembre a la sala d'actes de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales.

El debat forma part de les activitats de la xarxa d'universitats que integren l'Institut Joan Lluís Vives.

Tant el rector, Carles Solà, com la moderadora dels debats, la vicerectora d'Estudiants i de Promoció Cultural, Mercè Izquierdo, van fer palesa la necessitat d'aprofundir l'avaluació de la formació i la recerca de les ciències socials.

La primera ponència va ser a càrrec del professor anglès Paul Black, del King's College de Londres, un dels especialistes en educació més destacats i assessor de l'Acadèmia de Ciències dels Estats Units de Nord-amèrica. El professor Black va posar de manifest la dificultat d'avaluar la recerca no

empírica, així com les limitacions de treballar sobre documents i enquestes. La recerca en ciències socials és molt més complexa que en ciències naturals, i moltes vegades l'objectiu de la recerca és l'activitat de les persones, amb les implicacions que el mateix investigador té amb les esmentades persones. Una altra característica, segons Paul Black, és que l'investigador ha de verificar l'obtenció de supòsits, opinions i judicis de valor sobre l'activitat humana, sobre la qual no hi ha acord ni consens.

Miquel de Moragas, catedràtic de Periodisme i de Ciències de la Comunicació i director de l'Incom, va dir que la recerca en ciències socials és com la ventafocs dels Plans Nacionals de Recerca, si bé es va fer ressò de les possibilitats que els avenços en tecnologies de la comunicació i l'evolució dels mitjans de comunicació de masses han aportat al coneixement de les ciències socials. Va posar de ma-

nifest la necessitat d'aferrar un espai públic de coneixement i la necessitat de renovació permanent i d'una bona política de prioritització per escollir els temes d'investigació.

El catedràtic Josep Fontana va abordar la dificultat que suposa decidir què és el més important en analitzar les ciències socials. De vegades, un sol llibre publicat té més transcendència i aporta més coneixements i novetats que molts articles.

El professor Josep Fontana va palesar la necessitat que la universitat faci un esforç per comunicar-se amb la societat.

El catedràtic Salvador Barberà va posar de manifest que, per poder avaluar, primer s'ha de tenir bastant clar què és i què no és recerca. Va afirmar que, si es vol, es pot fer recerca, i va destacar l'increment considerable que la qualitat de la difusió de la recerca en el camp de l'economia ha tingut els últims anys.

Economia de la UAB, en cinquè lloc a Europa

Segons un estudi dels professors P. Kalaitzidakis, T. Mamuneas i T. Stengos, de les universitats de Xipre i Guelph (Canadà), la UAB figura en el cinquè lloc en la classificació d'institucions acadèmiques i de recerca europees en termes de publicacions en economia.

La classificació que han elaborat aquests professors té en compte les publicacions en les revistes més prestigioses en economia ajustades pel seu impacte i pel nombre de caràcters del període 1991-1996. Les nou revistes utilitzades en el estudi són *American Economic Review*, *Econometrica*, *Journal of Political Economy*, *Quarterly Journal of Economics*, *Journal of Monetary Economics*, *Journal of Economic Theory*, *Review of Economic Studies*, *Review of Economics and Statistics*

i *Economic Journal*. Aquestes revistes són les que s'utilitzen a l'hora de decidir les promocions del professorat d'economia als millors departaments universitaris dels Estats Units. Són les revistes d'economia general més citades, ja que elles soles tenen al voltant del 60% de les citacions de la literatura acadèmica en economia i, per acabar, són les revistes que s'han utilitzat en estudis previs per diferents àmbits geogràfics.

Al davant de la UAB, només hi figuren dues universitats angleses, la London School of Economics (1a) i la Universitat d'Oxford (3a), i dues universitats d'Israel, la Universitat de Tel-Aviv (2a) i la Hebrew University de Jerusalem (4a). La UAB figura al davant d'altres institucions, com DELTA, de París (6a), University College, de Londres (7a),

la Universitat de Cambridge (8a) o la Universitat de Toulouse (9a). Pel que fa a altres institucions de l'Estat espanyol, la Universitat Pompeu Fabra figura en el lloc 12, la Universitat Carlos III de Madrid, en el lloc 31, i la Universitat d'Alacant, en el lloc 41.

Quant a països, la classificació situa el conjunt de les universitats espanyoles en el quart lloc d'Europa, només superades per les del Regne Unit (1r), França (2n) i Israel (3r). L'estudi inclou una comparació entre les institucions europees i les nord-americanes. Els percentatges de les publicacions en aquestes revistes dels economistes nord-americans solen estar entre el 70 i el 90 per cent, mentre que els dels europeus solen estar entre el 10 i el 25 per cent.

La Junta de Govern va aprovar el Contracte-Programa

La sessió de la Junta de Govern que va tenir lloc el 5 de novembre va aprovar el contracte programa UAB-Generalitat de Catalunya, el qual fixa els objectius que ha d'assolir la UAB en els pròxims anys, i determina els acords i compromisos mutus que s'estableixen entre la Universitat i l'Administració de la Generalitat de Catalunya durant el quadrienni 1998-2001.

Els objectius d'aquest contracte programa són: millorar la formació de titulats de primer i segon cicles i el seu aprofitament acadèmic; millorar l'eficàcia de les titulacions; millorar l'eficiència de les titulacions optimitzant la utilització dels recursos disponibles; aconseguir una millor formació dels estudiants per a l'accés al món del treball; potenciar i consolidar el nivell de qualitat dels estudis de tercer cicle i de formació continuada; incrementar l'activitat i la producció de recerca de la Universitat i la seva projecció internacional; millorar la qualitat dels serveis i dels laboratoris; incrementar i millorar la presència de la recerca i la transparència tecnològica en l'entorn social i em-

presarial; millorar les condicions d'habitabilitat del campus i promoure les funcions de centralitat urbana; aplicar un sistema integral de gestió del medi ambient i de seguretat que faci compatible el desenvolupament del campus amb una proposada qualitat ambiental; potenciar la inserció laboral dels titulats de primer, segon i tercer cicles; potenciar la inserció dels col·lectius amb necessitats educatives especials; mantenir un vincle dels antics alumnes amb la UAB; millorar l'ús de la llengua catalana, com a llengua pròpia de la Universitat; millorar la competència lingüística de la comunitat universitària en llengües estrangeres; fomentar la internacionalització de la UAB mitjançant els acords amb institucions estrangeres i la mobilitat de la comunitat universitària; aconseguir millores en l'atenció als usuaris amb una gestió més eficient dels recursos humans i materials; potenciar l'ús de les tecnologies de la informació i de la comunicació; incrementar l'ús del campus virtual i l'aula interactiva com a eines per augmentar la qualitat de la docència dins d'un marc d'ensenyament bimodal.

El finançament del contracte programa es basarà en el grau d'acompliment dels objectius fixats, i concretats en els corresponents indicadors i el seguiment de les línies d'actuació.

La Junta de Govern també va aprovar la modificació de la Secció IV del Capítol II del Reglament del Professorat, referents als professors ajudants, amb una votació molt ajustada.

A la mateixa sessió es va aprovar el nomenament de doctor *honoris causa*, a proposta de la Facultat de Ciències de l'Educació, de la pedagoga Marta Mata, en reconeixement a les seves aportacions en el camp de l'educació en el nostre país i de la formació inicial i permanent dels professionals de l'ensenyament.

Ahora, es va aprovar la proposta de la Facultat de Filosofia i Lletres de nomenar doctor *honoris causa* el poeta Joan Brossa, en reconeixement a la seva tasca al marge de les modes i les institucions.

A la mateixa sessió, la Facultat de Psicologia va proposar la pertinència de nomenar un doctor *honoris causa*, la qual cosa es va aprovar.

La fragmentació lingüística, a debat

Amb la col·laboració de la Institució de les Lletres Catalanes, la UAB, dins el marc de la presidència de l'Institut Joan Lluís Vives, va organitzar una taula d'escriptors que va tractar la problemàtica de la fragmentació lingüística. L'acte va tenir lloc el dia 18 de novembre, a l'auditori de la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat Autònoma de Barcelona.

L'objectiu d'aquest debat va ser mostrar els problemes amb què es troben els escriptors a l'hora de publicar fora de la seva comunitat autònoma, i discutir sobre la fragmentació de la llengua catalana.

La taula d'escriptors va ser formada per: Pere Verdguer (Catalunya Nord), Ramon Solsona (Principat), Josep Piera (País Valencià) i Ponç Pons (Illes Balears). L'acte va ser presidit per Jordi Sarsanedas, degà de la Institució de les Lletres Catalanes, i moderat per Josepa Gallofré, professora de la Unitat de Filologia Catalana de la Facultat de Ciències de la Comunicació de la UAB. El rector de la Universitat Autònoma de Barcelona, Carles Solà, va inaugurar l'acte, i va destacar les novetats relacionades amb la xarxa d'universitats de l'Institut Joan Lluís Vives.

El primer ponent va ser Pere Verdguer, representant de la Catalunya Nord, que va destacar la persecució del català en territori francès. Segons Verdguer, hi ha hagut una «progressiva francèsitació del Rosselló», que ha donat lloc al fet que «el català sigui respectat, però no emprat». En l'àmbit literari, el representant rossellonès va destacar el nombre creixent de publicacions en català, però també va reconèixer que no es parla.

Josep Piera, del País Valencià, va afirmar que a València es dona una situació diferent: el català es parla, però no hi ha sentiment de catalanitat. Piera, centrant-se en l'aspecte literari i fugint de la discussió sobre la fragmentació lingüística, va dir que «el valencià aporta al català el que el sud-americà al castellà». També va destacar la importància d'emprar les noves expressions provinents del llenguatge oral al món de la literatura.

El tercer ponent va ser Ponç Pons, de les Illes Balears, qui, amb gran ironia, va comparar la situació de les llengües amb la bíblica torre de Babel. Va parlar de la substitució lingüística que s'està fent a les Illes Balears i de la necessitat de tenir una norma estàndard sobre la llengua catalana. També va destacar la importància de recuperar el concepte de catalanitat, de sentir-se català.

Ramon Solsona, representant del Principat, va parlar sobre la tendència a la uniformitat del català. Solsona va destacar la importància de la qualitat (normes, bon ús, etc.) enfront de la quantitat (nombre de parlants) a escala de la llengua catalana. També va dir que la literatura ha de rellançar el català.

En últim lloc, va intervenir Jordi Sarsanedas, president de la Institució de les Lletres Catalanes, que va dir que no existeix la fragmentació sinó que, realment, hi ha una unitat de la llengua.

Els drets humans a la Universitat Autònoma

Els dies 9 i 10 de novembre, a la sala d'actes de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials de la UAB, va tenir lloc l'acte de Comemoració Universitària del 50è Aniversari de la Declaració dels Drets Humans. Aquest acte va ser organitzat per l'Oficina d'Afers Socials de la Universitat Autònoma de Barcelona, amb la col·laboració de la Direcció General d'Acció Cívica de la Generalitat de Catalunya i del Vicerectorat d'Estudiants de la UAB. Aquesta commemoració s'emmarca dins dels actes organitzats sota la presidència de la UAB de l'Institut Joan Lluís Vives.

Aquesta Comemoració Universitària va començar el dilluns 9 de novembre amb una taula rodona titulada «Cinquanta anys de lluita pels drets humans». Els ponents van ser: Enric Marín, secretari general de la UAB; Magda Oranich, advocada; Jordi Tolrà, responsable de l'Oficina d'Afers Socials; i Maria José Vidal, advocada i membre d'Amnistia Internacional Catalunya. En aquest acte, es va definir el segle XX com el segle dels drets humans, però es va remarcar la necessitat de continuar endavant en aquesta matèria. Es va donar importància a l'extensió dels drets humans a tots els nivells (geogràfic, racial, etc.). També es va destacar la importància de la situació actual —cas Pinochet— com a motor de canvi en matèria de legislació internacional referent a drets humans.

A partir de les 12.30 h, es van tractar «Els drets dels universitaris» en dues taules rodones titulades «Els drets lingüístics» i «Els drets dels estudiants». La primera, organitzada per l'Associació pel Voluntariat Lingüístic

Marí José Vidal, Enric Marín, Magda Oranich i Jordi Tolrà en l'acte de commemoració del 50è aniversari de la Declaració dels Drets Humans.

de la UAB, va ser presentada per Manuel Castellet, director de l'Institut d'Estudis Catalans i professor de Matemàtiques a la Facultat de Ciències. La segona va ser una taula rodona d'associacions d'estudiants de la UAB, presidida per Enric Casassas, síndic de greuges de l'Autònoma. Els representants de les agrupacions d'estudiants van ser: Artur Almela, de la FNEC; Alfredo Àngel Cono, de l'AJEC; i Jordi Panyella i André Querol, del MED.

El dia 10 de novembre es va fer un seguit de xerrades sobre «Els drets humans a la universitat». Els ponents van ser: Teresa Freixes, del Centre d'Estudis pels Drets Humans; Vicenç Fisas, de la Càtedra UNESCO per la Pau i els Drets Humans; i Maria Josep Parès, de Moviment per la Pau. Teresa Freixes va parlar de la situació del seu centre dins la Universitat Autònoma de Barcelona i es va queixar de la manca de recursos. Vicenç Fisas va explicar la vinculació del treball en drets

humans amb el treball per la pau, i va destacar el paper de la universitat i les ONG. Maria Josep Parès va parlar de la campanya de desminatge creada per Moviment per la Pau, basada en tres necessitats: assistència a víctimes, educació i desminatge sobre el terreny.

A partir de les 13 h, i sota el títol «Quin futur per als nostres drets?», es va fer una taula rodona en què van participar: Anton Cañellas, síndic de greuges de Catalunya i expresident del Consell Social de la UAB; Angelina Huriós, de la Federació Catalana d'ONG pels Drets Humans; i Josep Lluís Cleries, director general d'Acció Cívica. Aquesta activitat va ser presentada per Enric Marín, secretari general de la UAB, qui va destacar la importància de continuar endavant en la reivindicació i mundialització dels drets humans. Anton Cañellas va parlar de la situació dels drets humans a Catalunya, i va explicar els diferents informes presentats com a síndic de greuges.

Escola de Disseny i Art Eina

Quan Eina es va fundar, fa més de trenta anys, el seu objectiu fonamental ja era desenvolupar un ensenyament obert, progressista i connectat amb les experiències internacionals. En aquella primera època, que va des del 1967 fins al 1977, l'Escola es va convertir en un punt de referència com a centre actiu, informat i disposat a tota mena d'experiències i intercanvis enriquidors: va ser el moment dels *happenings*, dels entorns, de les experiències d'anàlisi semàntica sobre i en els carrers...

L'equip fundador, amb Albert Ràfols-Casamada i Alexandre Cirici Pellicer com a figures més representatives, va aconseguir aviat el reconeixement general i va superar dificultats de tota mena per tirar endavant la seva proposta pedagògica.

Conveni amb la UAB

L'Escola estava ubicada en una torre modernista, al peu de Vallvidrera, que amb el temps va anar quedant petita i sense possibilitats d'adequar-se als requisits que demanava l'evolució tecnològica. Des de l'any 1994, Eina està instal·lada en un entorn privilegiat, al barri de Sarrà, no gaire lluny de la seva primera seu. Gràcies al conveni amb la Universitat Autònoma de Barcelona, té el reconeixement universitari en la titulació dels seus estudis de disseny.

El professorat de l'Escola està format per professionals i ensenyants de vàlua reconeguda que, si bé aprofiten la difusió que s'ha fet de l'activitat del disseny durant els darrers anys, encara han de desfer prejudicis i malentesos. Ara ja no tenen la sensació que parlen d'un fenomen desconegut, com passava

als anys setanta i vuitanta, però aquests professionals han de difondre, encara avui dia, la idea que el disseny és una activitat tan antiga com l'home.

No és fins a aquest segle que es designa amb el nom de «disseny» aquesta activitat. A partir d'aquest moment, s'estudien les repercussions socials, s'analitzen les metodologies òptimes i es comencen a sofisticar extraordinàriament les tecnologies, tant les de visualització del procés projectual com les dels processos de producció dels objectes. Però el fet bàsic inicial de l'acte de dissenyar és el mateix: estem envoltats d'objectes (els uns més imprescindibles que els altres); tots han de respondre a una necessitat concreta; tots tindran un aspecte determinat, i tots passen per una fase final de fabricació, més o menys mecanitzada segons els nivells d'industrialització del país que els produeix.

L'activitat de dissenyar és complexa i, per això, els professors garanteixen un ensenyament de qualitat, complet i multidisciplinari, que suposa una actualització permanent, amb l'aportació de les seves pròpies reflexions a l'entorn de la pràctica diària professional. Amb aquestes garanties, els estudiants poden aprofitar un marc pedagògic que promou la comunicació directa amb el professorat i vol fer compatible la formació acadèmica amb l'aprenentatge, entès com una experiència humanament gratificant. L'aportació al món de l'art i del disseny de professionals qualificats ha estat un dels principals mèrits de l'Escola.

Objectius

Un dels objectius principals que planteja la carrera és reflexionar sobre

una sèrie de qüestions complexes: on acaba l'artesania i comença el disseny? Aquesta frontera, només depèn del procés de producció? Com és que els dissenys sobre suport de paper són sovint difícils de llegir? Quina és la relació entre el món de l'art i el món del disseny? O bé cal parlar d'un únic àmbit que els inclou a tots dos? Per què és tan necessari que un dissenyador adquireixi –i mantingui– el més alt nivell cultural si vol ser un bon professional? Per què és imprescindible el coneixement de la història de l'art? Quin és el parany creatiu dels mètodes informàtics? Quins són els fonaments teòrics que cal conèixer per tal de desenvolupar una professió rigorosa? Per què creiem que la superespecialització d'interessos és tan limitadora? Cap a on va la pràctica professional del disseny?, i així molts més interrogants.

La filosofia dels estudis d'Eina advoca per l'enriquiment de la creativitat, el lligam entre els aprenentatges pràctics i la formació teòrica i la importància de les humanitats per tal de fomentar la reflexió.

Pla d'estudis

L'actual pla d'estudis de disseny preveu diverses assignatures per a una carrera que té una durada de quatre anys i que permet l'obtenció del títol de Graduat Superior en Disseny per la Universitat Autònoma de Barcelona. Els estudiants que no poden accedir-hi per la via universitària també poden obtenir un títol propi de l'Escola: el Diploma d'Eina.

La titulació preveu tres grans àrees: Disseny d'Interiors, Disseny Gràfic i Disseny de Producte. En el Disseny d'Interiors es formen professionals es-

pecialitzats en el disseny d'espais interiors o exteriors que dominen els aspectes de distribució, decoració, tècniques de construcció i d'instal·lació, etcètera. Amb aquestes habilitats, l'interiorista projecta i modifica espais adaptant-los a diferents activitats i usos.

A l'àrea de Disseny Gràfic, l'estudiant adquireix coneixements i experiència en la resolució conceptual, formal i tècnica dels projectes, com també en la comprensió de les estratègies de comunicació. El dissenyador gràfic treballa sobre un camp molt diversificat de la comunicació visual que abasta el disseny de llibres, revistes, diaris i tota mena de peces editorials.

Per acabar, el Disseny de Producte s'ocupa de projectar la forma dels objectes atenent a múltiples requisits: la funció i les prestacions dels productes, la relació amb l'usuari, el procés de fabricació industrial, de distribució i de comercialització, etcètera.

D'altra banda, l'Escola ofereix un seguit d'assignatures de caràcter optatiu perquè l'estudiant completi la seva formació d'acord amb l'orientació dels seus interessos específics. A més dels Estudis de Disseny, l'Escola Eina també ofereix Estudis d'Art.

L'aprenentatge artístic a Eina té un triple objectiu complementari: d'una banda, obrir horitzons i alliberar la capacitat expressiva de l'estudiant; alhora, instruir-lo en el domini de les diverses tècniques amb les quals l'artista pot expressar-se, i aprofundir els coneixements històrics, teòrics i culturals. L'Escola ofereix els mitjans necessaris, siguin tècnics o conceptuals, per tal que l'estudiant pugui endinsar-se en el conreu de l'art i desplegar un llençatge propi.

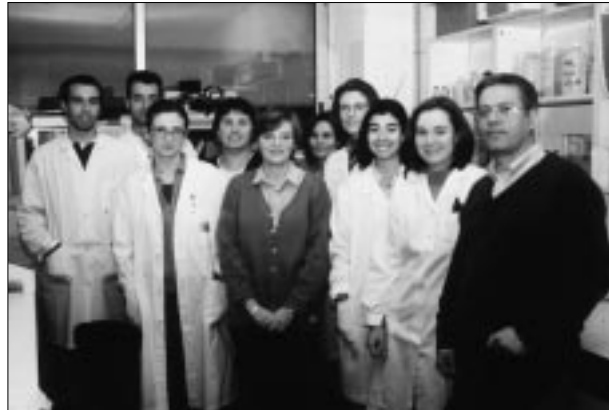
Nou material anticàries que regenera el teixit dental

La càries és deguda a una desmineralització dels components de la dentina (teixit dental). Una possible via de tractament és, per tant, aconseguir la remineralització parcial d'aquests components, la qual cosa comportaria la regeneració del teixit.

Investigadors de la Unitat de Química Analítica del Departament de Química de la Universitat Autònoma de Barcelona, dirigits pel professor Manuel Valiente i el doctor Dimitri Muraviev, del mateix grup de recerca, han patentat un producte per a la regeneració de la dentina que proporciona una solució satisfactòria al problema. Aquest producte, anomenat NMTD (Nou Material per al Tractament Dental) allibera els ions calci, fluorur i fosfat a partir d'una combinació de resines. El NMTD allibera els ions d'una forma controlada, és a dir, mantenint sempre la relació entre les quantitats dels diferents ions necessària per tal de remineralitzar el teixit organomineral de les dents, i evita, així, que els diferents ions reaccionin entre si en altres proporcions que produirien substàncies no desitjades.

El control de les proporcions dels diferents ions es realitza mitjançant la combinació adient d'alliberació ràpida i lenta dels ions esmentats. La dentina, posada en contacte amb aquest producte, es remineralitza d'una manera sorprenentment ràpida i eficaç.

Els investigadors han observat també com una petita aportació addicional d'ions de zinc a la càrrega de les resines té un efecte doble: d'una banda, esdevé bactericida, amb la qual cosa el zinc ajuda a combatre els microorganismes que originen la càries; i, d'altra banda, estimula l'alli-

El professor Manuel Valiente i el seu equip d'investigadors.

berament dels altres ions.

La mescla de resines patentada pels investigadors produeix la remineralització pràcticament completa de la dentina en un període de tres a cinc setmanes; condueix a la formació d'una pel·lícula de fluorofosfat càlcic en la superfície interior de la cavitat amb característiques similars a les de la dentina original; evita les reaccions doloroses al fred, a la calor i a substàncies irritants com àcids i dolços; accelera la capacitat funcional de la polpa; i evita l'esclerosi del queixal i la penetració de microflora a través del fons de la cavitat de càries.

El comportament descrit del NMTD ha estat verificat mitjançant proves realitzades tant *in vitro* com *in vivo*. Les proves *in vivo* han estat portades a terme en estabulari sobre animals i en assaigs clínics sobre més d'un centenar de pacients seleccionats. A nivell clínic, s'ha posat de manifest l'eficàcia del producte tant en el tractament de càries profunda com en el

tractament d'hipersensibilitat sobre els colls cervicals de les dents.

El material es pot utilitzar en la preparació de qualsevol tipus de productes dentífrics, com pastes, elixirs, xiclets o fils dentals, i pot resultar també beneficiós en el tractament d'altres afeccions buccals, com la gingivitis. Amb un ajust de la càrrega iònica de les resines, es pot utilitzar, fins i tot, en el tractament d'ossos fracturats, desmineralitzats o envellits.

Mitjançant la col·laboració de la Fundació Empresa i Ciència i de l'Oficina d'Investigació i Transferència de Tecnologia de la UAB, s'ha portat a terme un acord de transferència de la patent del producte NMTD, entre la Universitat Autònoma de Barcelona i la companyia Desarrollo Científico Aplicado, SL (DCA), que n'ha adquirit els drets d'explotació mundial i ha signat amb la UAB un conveni marc per finançar la investigació de totes les aplicacions futures.

Estudi sobre la relació entre la grandària i la sensibilitat a les radiacions dels cromosomes humans

El grup de recerca de la UAB, reconegut pel Consell de Seguretat Nuclear com a Unitat de Dosimetria Biològica i dirigit per la Dra. María Rosa Caballín, ha realitzat el primer estudi sobre la relació entre la grandària de cadascun dels cromosomes humans i la sensibilitat a les radiacions. Els investigadors han observat que, si bé hi ha una relació entre el contingut de DNA de cada cromosoma i la seva sensibilitat, hi ha una clara tendència dels cromosomes de menor grandària a estar més afectats, i dels de major grandària a estar-ne menys del que s'esperava.

Una fallada del timus podria predisposar a la diabetis

Investigadors de la Unitat d'Immunologia del Departament de Biologia Cel·lular, de Fisiologia i d'Immunologia de la UAB, i membres de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, atribueixen al timus, una glàndula ubicada al coll, un paper clau en l'aparició de la diabetis tipus 1. Segons preveu Ricard Pujol, director de la recerca, «la prevenció i el tractament de les malalties autoimmunitàries podrien incloure una espècie de reprogramació del sistema immunitari a través del timus».

El CEA realitzarà un Pla Estratègic de Desenvolupament Rural

Un equip de treball del Centre d'Estudis Ambientals de la Universitat Autònoma de Barcelona, dirigit pel professor Martí Boada, realitzarà el Peider (Pla Estratègic de Desenvolupament Rural) de Sant Feliu de Pallerols. El projecte, finançat pel programa Leader de la Unió Europea i per l'Ajuntament de la localitat, consisteix en l'elaboració d'un pla amb la finalitat de revaloritzar, socialment i econòmicament, ofertes d'agroturisme, d'educació ambiental, de recuperació de produccions agroramaderes, etcètera, sense desatendre ni provocar conflictes amb altres activitats industrials i usos diversos del territori.

Primer estudi sobre la prevalença de l'Hepatitis G

El 1995, *Nature Medicine* va publicar l'aïllament d'un nou virus relacionat amb l'hepatitis per part d'un equip d'investigadors dels Laboratoris Abbot a Illinois (Chicago): l'HGV o virus de l'hepatitis-G. Ara, un equip d'investigadors de la Universitat Autònoma de Barcelona i de l'Hospital Materno-Infantil i l'Hospital General Vall d'Hebron ha efectuat el primer estudi sobre la prevalença d'aquest virus (percentatge de persones d'una determinada població que són o han estat infectades pel virus en alguna ocasió) en la població infantil.

Segons es desprèn de les dades d'aquest estudi, descrit al número de juny de la revista *Anales Españoles de Pediatría* i que apareixerà també publicat al *Journal of Hepatology*, la prevalença del virus de

l'hepatitis-G en població infantil podria ser d'un 6% en els individus sans i d'un 42% en els individus que presenten alguna malaltia hepàtica. Els resultats, sobre una mostra de 98 individus (32 sans i 66 amb hepatopaties), constitueixen els indicadors més complets existents de l'extensió del virus HGV en població infantil. Segons indica el doctor Dámaso Infante, director de la recerca, «els percentatges obtinguts són perfectament extrapolables a la població infantil general, amb un petit marge d'error».

Tot i que el nombre d'infectats és més gran del que esperaven els científics, no s'ha pogut provar cap implicació en complicacions hepàtiques: la infecció no presenta símptomes i només provoca lleugers efectes bioquímics transitoris. Aquest

resultat ha demostrat la falta de proves a favor de la malinitat que molts científics atribuïen a l'HGV. Per aquesta raó, els científics considerarien innecessària la recerca sistemàtica de la presència del virus (*screening*) en les anàlisis de sang convencionals.

L'estudi ha estat realitzat pels doctors Dámaso Infante i Ramón Tormo, professors associats de la Càtedra de Pediatria de la UAB que dirigeix el professor doctor Alfredo Gallart, en col·laboració amb els doctors Margarita Pich, Carlos Montané, Josep M. Bertran, de l'Hospital Materno-Infantil Vall d'Hebron, i dels doctors J. I. Esteban, Rafael Esteban i Silvia Sauleda, de la Unitat d'Hepatology, Càtedra de Medicina Interna de l'Hospital General Vall d'Hebron, de la UAB.

Cooperativisme i moviment mutualista

El cooperativisme i el moviment mutualista en el desenvolupament de la formació dels adults a Catalunya i a Europa, 1860-1998, és el títol del congrés que va organitzar el Departament de Pedagogia Sistemàtica i Social de la UAB, conjuntament amb la Fundació Roca Galès, els dies 9 i 10 de novembre.

Aquesta trobada, eminentment transdisciplinària (economia social, educació popular i història social), va ser concebuda com a punt d'inici d'un procés que hauria d'ajudar a reformular teòricament i pràcticament la qüestió central de la formació al si dels moviments per l'economia social, i en particular el cooperativisme i el mutualisme, i com una formació entesa com una proposta d'educació social ambiciosa i alhora adaptada als reptes de la societat postindustrial i de la globalització.

L'origen d'aquest congrés va ser el seminari sobre història de l'educació popular que va tenir lloc a Frankfurt l'estiu de 1997, i que va promoure un grup de la xarxa d'educació d'adults europea ESREA.

El congrés va aglutinar diverses ponències i experts en el cooperativisme i el moviment mutualista. El dia 9, Rita Rhodes, de la Co-operative Research Unit, de l'Open University (GB), va parlar sobre «Contribution of Consumer Co-operatives to British Adult Education»; Gabriel Plana, de l'Institut Europeu de Sortides Professionals i del Consell Consultiu de la Fundació Roca Galès, va fer una Anàlisi de les repercussions culturals i educatives del cooperativisme català; Josep Castaño, de la Fundació Roca Galès, va parlar sobre «El cooperativisme en el desenvolupament de l'educació d'adults (1860-1998)»; Pere Solà, professor del Departament de Pedagogia Sistemàtica i Social de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB, va parlar sobre «Les dues línies del pensament i de l'acció educativosocial del cooperativisme: Joan Ventosa i Roig i Albert Meister»; per la seva banda, Josep Casanovas, de la Universitat de Vic, ho va fer sobre «El cooperativisme i la formació popular a Osona». El mateix dia, a la tarda, va tenir lloc una taula rodona sobre «El cooperativisme agrari i urbà i la formació dels adults als Països Catalans. Un cop d'ull a la història», que va moderar el diputat al Parlament de Catalunya Francesc Ferrer i Gironès. En una segona taula rodona, aquella mateixa tarda, es va abordar el «Desenvolupament comunitari, cooperativisme i formació d'adults».

La UAB recupera la lluita democràtica de *Triunfo*

Una selecció de les cent portades més emblemàtiques de *Triunfo*, la revista que va lluitar per la cultura i la democràcia durant el franquisme, es va poder visitar, del 21 al 27 d'octubre, a la Sala de Revistes de la Biblioteca d'Humanitats de la UAB. La mostra, que va incloure també alguns textos rebutjats per la censura, és l'última etapa de l'exposició itinerant que, des de fa dos anys, pretén recuperar una part important de la memòria del franquisme.

L'acte va coincidir amb la inauguració del curs acadèmic 1998-1999 de la Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB, que va tenir lloc a l'auditori d'aquesta facultat a càrrec del rector, Carles Solà. Dins d'aquest acte, l'exdirector de *Triunfo*, José Àngel Ezcurra, va coordinar una taula rodona en la qual es va fer una anàlisi del paper d'aquesta publicació en la lluita contra el franquisme. Entre els convidats a la taula es trobaven alguns dels col·laboradors habituals de la revista, com Ramón Chao, Eduardo Haro-Tecglen, Enrique Miret Magdalena i Manuel Vázquez Montalbán, que van fer una valoració de la seva experiència a *Triunfo*. A més d'escriptors, a la revista també hi van treballar autors reconeguts com Lluís Carandell, Manuel Vicent o Rafael Alberti, que van contribuir a la formació ideològica i cultural de tota una generació d'espanyols. El rector de la UAB, encarregat d'obrir l'acte, va definir la revista com «una universitat que combatia la mediocre universitat del

José Àngel Ezcurra i Manuel Vázquez Montalbán, en la inauguració de l'exposició de les portades de la revista *Triunfo*.

franquisme», i es va autoqualificar com a «fill de *Triunfo*».

Fundada per Ezcurra a València l'any 1946, *Triunfo* va ser una publicació emblemàtica dels sectors progressistes durant les dècades dels seixanta i setanta. Durant la primera època, fins al 1962, només va ser una revista de cine, i després es va traslladar a Madrid fins a la seva desaparició l'any 1982. En aquesta segona època es va convertir en una revista cultural d'oposició que va lluitar contra el franquisme, «el gran Drac», en paraules d'Haro-Tecglen. A més d'això, *Triunfo* va destacar també pel seu tarannà independent i com a font d'estudi de la vida política del moment. Per a José Àngel Ezcurra, la revista també va actuar «com una universitat paral·lela en què es donaven lliçons de llibertat de pensament». *Triunfo* va patir dues suspensions, una l'any 1971 i una

altra el 1975, fet que va impedir dedicar un número a la mort de Franco.

En la seva intervenció, Eduardo Haro-Tecglen va acusar directament Manuel Fraga Iribarne, com a cap de la censura, del fet que *Triunfo* tanqués en diverses ocasions. L'escriptor i columnista d'*El País* va fer referència a una de les portades més comentades de l'exposició, la dedicada a la mort de Salvador Allende durant el cop d'estat de Pinochet, en la qual, sobre un fons negre, destaca el nom de Xile en lletres blanques. «Com que no es podien dir gaires coses, el signe tenia un gran valor», va dir l'autor d'*El niño republicano*. Haro-Tecglen va recordar que els temes de les portades són els mateixos que preocupen avui dia, com és el cas de Xile, i va dir: «L'acte és una trobada en la qual encara podem debatre molts dels temes de fa vint anys perquè encara són candents».

Els estudiants, a favor de l'avaluació de la docència

L'alberg Torre Ametller, a Cabrera de Mar (el Maresme), va ser l'escenari de la I Trobada d'Estudiants de la UAB, que va tenir lloc els dies 6, 7 i 8 de novembre. L'objectiu principal d'aquesta trobada, organitzada pel Vicerectorat d'Estudiants i de Promoció Cultural de la UAB, va ser potenciar la interrelació i el debat entre els estudiants representats als òrgans de govern, altres estudiants amb vinculació a entitats i l'equip de govern de la Universitat Autònoma de Barcelona. Prop de cinquanta estudiants, representants de les diverses associacions polítiques, culturals i lúdiques de l'Autònoma, van ser presents a Cabrera.

La I Trobada d'Estudiants de la UAB es va realitzar al voltant d'una sèrie d'activitats consistents en ponències i debats i un cine-fòrum, i d'altres de caràcter més lúdic, amb música i jocs d'animació, que van servir per afavorir la connexió entre tots els participants.

Finançament

En la primera ponència, titulada «El finançament universitari i la gestió

econòmica a la UAB», van destacar les intervencions d'Antoni Tulla, vicerector d'Economia i d'Administració, i de Roser Juan, administradora de Centre de la Facultat de Ciències, que va parlar de les mancances en la gestió de l'edifici d'Estudiants.

Tulla va parlar del contracte-programa establert entre el Comissionat per a Universitats i Recerca i la UAB, com a nou model per millorar la qualitat universitària. Aquest contracte planteja dinou objectius per al període 1998-2001, que impliquen una definició més acurada de les competències dels centres i els departaments, així com la forma en què es reben les assignacions de recursos descentralitzats. Els objectius se centren en vuit àmbits d'actuació: docència, recerca, universitat de campus, Autònoma oberta i solidària, qualitat lingüística, internacionalització, gestió i Autònoma interactiva.

Tulla va remarcar que el contracte-programa suposa una novetat i un canvi de cultura universitària. En el debat posterior, en què van participar Josep Llopart, gerent executiu, i Glòria García, administradora de Ciències Socials, els estudiants assistents van

incidir en la necessitat de discutir més àmpliament sobre aquests temes, especialment sobre la insuficiència de recursos i d'infraestructura.

Qualitat

Una de les ponències més destacades va ser la del Seminari Permanent sobre Qualitat de Docència, en què es va discutir la proposta d'un nou model de docència per al curs 1998-99. Jordi Bartrolí, vicerector d'Ordenació Acadèmica, va parlar de la revisió dels plans d'estudi i de la necessitat de renovar la cultura acadèmica. Al debat es va criticar la manca de finançament per a les reformes del pla d'estudis i el fet que els principis pedagògics i la dimensió humana del model docent no s'hann reflectit en aquest pla. En una de les ponències, tres representants d'estudiants de la FNEC, el CAF i el MEP van comentar les conclusions de la trobada que va tenir lloc a Morella, del 15 al 18 d'octubre d'enguany. Aquests estudiants van criticar que la docència es deixi de banda en favor de la recerca i van censurar la manca de transparència en les enquestes d'avaluació a

Les enginyeries i el seu paper en la societat

L'hotel Campus de la Universitat Autònoma de Barcelona va acollir, el 25 de novembre, la II Jornada de Col·legis Professionals/Universitat, que, en aquesta ocasió, va tractar, des de l'àmbit de les enginyeries, la relació entre la societat, la universitat i els col·legis professionals. Aquesta activitat va ser organitzada pel Consell Social de la UAB, amb la col·laboració del Col·legi Oficial d'Enginyers Industrials de Catalunya, el Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Industrials de Barcelona i el Col·legi Oficial de Telecomunicacions. Demarcació de Catalunya.

El conseller d'Indústria, Comerç i Turisme, Antoni Subirà, va ser l'encarregat d'inaugurar l'acte, presidit pel rector de la UAB, Carles Solà. El rector va parlar de la necessitat de consolidar i incrementar els estudis tècnics a l'Autònoma per respondre a les demandes de la societat. En aquest sentit, Solà va recordar que la universitat ha d'estar oberta als canvis que es produeixen en la societat del coneixement en què vivim, que ens obliga a un replantejament global de les estructures clàssiques que reglen el món laboral. Per la seva banda, el conseller Subirà va destacar que la universitat ha de fomentar la necessitat de la formació continuada i que, per a això, s'ha d'alimentar el desenvolupament i la innovació tecnològica.

La II Jornada de Col·legis Professionals/Universitat es va organitzar al voltant d'una sèrie de ponències amb l'objectiu de debatre sobre el món de les enginyeries i aprofundir l'anàlisi de la situació actual, promoure la conscienciació dels diferents agents implicats i contribuir a l'establiment de canals permanents de diàleg i relació.

A la primera ponència, moderada per Francesc Serra, director de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria (ETSE), i titulada «Els estudis tècnics a la UAB», van participar-hi Francesc Gòdia i Joan Sorribes, sots-directors de l'ETSE; Núria Bamiol, secretària de l'ETSE, i Josep M. Masjuan, coordinador d'Investigació de l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB. Francesc Serra va destacar com a objectiu bàsic la necessitat de clarificar als estudiants el paper dels col·legis professionals i el seu funcionament. Per la seva banda, Francesc Gòdia va parlar de l'orientació dels estudis d'enginyeria química i va destacar la necessitat de donar un ensenyament global a l'estudiant. Sorribes va plantejar el problema d'inserció laboral que tenen els titulats en informàtica i els enginyers en general, i va recordar la gran incidència social que té aquesta carrera i la necessitat de flexibilitat dels professionals d'aquest camp.

La segona ponència va ser a càrrec de Joan Majó, president de la Information Society Forum, de Brussel·les, que va descriure la perspectiva de treball a escala europea. Majó va parlar del procés de transició

El conseller d'Indústria, Antoni Subirà, en la inauguració de la II Jornada de Col·legis Professionals.

de la societat industrial a la societat de la informació, i del canvi que això representa en el treball i en l'organització social.

En la tercera ponència, sota el títol «Els col·legis professionals i l'exercici de l'enginyeria», van intervenir-hi tres representants de col·legis professionals, que van descriure les activitats que porten a terme. Manuel Salvador, del Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya, va destacar la voluntat de servei i d'implicació en la societat catalana de l'entitat que representa. D'altra banda, Antonio Carrillo, degà del Col·legi d'Enginyers Tècnics de Barcelona, va destacar que els col·legis profes-

sionals han d'ajudar a vertebrar la societat i han de servir d'eines d'adaptació als canvis i de garantia de competència dels seus professionals.

El vicerector d'Ordenació Acadèmica, Jordi Bartrolí, va explicar els objectius de l'Escola de Doctorat i de Formació Continuada, i va moderar el debat, en el qual Maria Mirabet, de l'Institut Català de Tecnologia, Ercila García, del Departament d'Economia de l'Empresa, i Mateu F. Borràs, de l'AEDYPE, van parlar de la formació i creació d'empreses.

El debat final sobre l'experiència professional va ser moderat pel president del Consell Social, Pere Miró.

Centre de Visió per Computador

El conseller d'Indústria de la Generalitat de Catalunya, Antoni Subirà, va inaugurar, el dia 13 de novembre, el Centre de Visió per Computador (CVC). El mateix dia va tenir lloc una jornada sobre visió industrial per mostrar les possibilitats reals d'aplicació d'aquesta tecnologia. El Centre de Visió per Computador és un centre dedicat a la investigació i el desenvolupament en la visió per computador. El CVC va ser establert el 1994 pel Departament d'Indústria de la Generalitat de Catalunya, el CIRIT i la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

El Centre promou el desenvolupament industrial de les aplicacions de la visió per computador així com la col·laboració en la investigació entorn del mateix camp. El CVC reuneix professorat, estudiants postdoctorals, científics visitants i estudiants, i ofereix suport a la formació i el desenvolupament.

L'objectiu del CVC és contribuir a la innovació i la competitivitat industrial basant-se en la investigació i el desenvolupament en la visió per computador, al mateix temps que

col·laborar amb la indústria a través de projectes tecnològics. El CVC és una organització oberta a la innovació, la creativitat i la col·laboració. Les seves funcions principals consisteixen en:

- Oferir suport tecnològic en visió per computador.
- Preparar tècnics: mestratge de Visió per Computador i altres cursos introductoris i avançats.
- Proporcionar accessos a sistemes de visió.

L'objectiu de la visió per computador és adaptar les màquines al sentit de la vista. Per aconseguir això, la visió per computador integra computadores i tecnologia òptica i electrònica. La visió per computador està esdevenint un factor clau en les activitats industrials, tecnològiques i científiques.

Per aquest motiu, la Universitat Autònoma de Barcelona i la Generalitat de Catalunya (CIRIT i Departament d'Indústria) han promogut la creació del Centre de Visió per Computador, modelat en la infraestructura d'una eficient companyia.

II Seminari d'Arqueologia

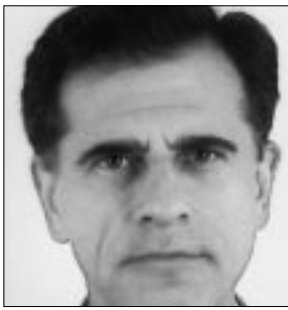
La Universitat Autònoma de Barcelona va organitzar el II Seminari d'Arqueologia i Ensenyament, del 12 al 14 de novembre, sota el títol «La reconstrucció i restitució de jaciments arqueològics com a eina divulgativa». Les sessions dels dies 12 i 13 de novembre es van fer a l'auditori de la Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB, i a del dia 14, a les instal·lacions del Patronat Flor de Maig de Cerdanyola del Vallès. L'objectiu general d'aquest seminari va ser posar en contacte la recerca en arqueologia i prehistòria que es du a terme en centres universitaris amb el món de l'ensenyament no universitari.

D'altra banda, es van exposar les experiències i reflexions de les diferents parts implicades en els projectes d'experimentació i de restitució arqueològiques, tant des del punt de vista del seu valor científic, com de la seva utilitat divulgativa. També es van valorar els diferents tipus d'apropament dels jaciments arqueològics al públic, donant especial rellevància als parcs arqueològics i als seus diferents recursos de presentació.

El dijous dia 12, a les 11.30 h, es va fer la conferència inaugural, a càrrec de Gonzalo Ruiz Zapatero, de la Universitat Complutense de Madrid, sota el títol «Fragments del passat: la presentació d'espais arqueològics i la funció social de l'arqueologia». Aquest conferenciant va definir i caracteritzar el terme patrimoni arqueològic i va justificar la presentació (conservació, restauració i interpretació) dels espais arqueològics. Ruiz Zapatero va afirmar: «Els espais arqueològics i els monuments són veus del passat amb missatges importants, i els arqueòlegs hem d'aconseguir que es continuïn sentint i escoltant». Finalment, va expressar la necessitat de defensar uns «mínims innegociables» (de qualitat), perquè el patrimoni arqueològic no es converteixi en una simple mercaderia o entreteniment buit de sentit.

A la tarda, es va fer una sèrie de conferències titulada «Restauració, restitució i simulació de jaciments arqueològics: situació, problemes i perspectives». Els ponents van ser: Narcís Soler, Julià Maroto i David Ortega (Universitat de Girona), el Grup d'Arqueologia i Ensenyament (UAB) i Peter J. Reynolds (Butser Ancient Farm).

El divendres 13 de novembre, al matí, es va parlar del disseny de parcs arqueològics. Els conferenciant van ser: Javier Ibáñez (Seminari de Arqueologia i Etnologia Turonense), Christian Chévillet (Parc Archéologique de Beynac) i Josiane David (Archéodrome de Bourgogne). A la tarda, es van fer ponències sota el títol «Programes per a la difusió escolar i extraescolar dels parcs arqueològics». Els oradors van ser: Francesc Xavier Hernández (Universitat de Barcelona) i Andrew Jones (York Archaeological Trust).

JORDI MALUQUER DE MOTÉS I BERNET, professor del Departament d'Economia i d'Història Econòmica, ha estat guardonat amb el Premi Sardà Dexeus d'enguany, en la categoria d'història econòmica, per la seva obra *Història econòmica de Catalunya, segles XIX-XX*. Aquest premi, el concedeix la *Revista Econòmica de Catalunya*, que edita el Col·legi d'Economistes.

SALVADOR BARBERÀ I SANDEZ, professor del Departament d'Economia i d'Història Econòmica, ha estat nomenat president de l'Associació Sur Europea de Economia Teòrica (Asset), que engloba uns quinze departaments d'economia i grups de recerca d'Espanya, França, Itàlia, Grècia, Turquia i Israel.

MANUEL PARÉS I MAICAS, professor del Departament de Periodisme i de Ciències de la Comunicació, ha pres possessió com a president electe de la International Association for Media and Communication Research (IAMCR). Aquesta organització internacional és considerada la més àmplia i més representativa en el camp dels investigadors de la comunicació social.

Claustre General

La sessió del primer Claustre General d'aquest curs acadèmic que s'ha iniciat tindrà lloc el 15 de desembre, a les 9.30 h. a la sala d'actes del Rectorat.

Pel que fa als temes que s'hi tractaran, l'ordre del dia estableix, en primer lloc, l'aprovació de l'acta de la darrera sessió; a continuació, l'informe anual del rector; seguidament, es procedirà a la renovació parcial dels membres de la Comissió d'Apel·lacions: dos professors de les àrees de Ciències Socials i de Ciències Humanes, i un professor de les àrees de Ciències Experimentals i Tecnologia i de Ciències de la Salut; en quart lloc, es procedirà a la renovació d'un professor de la Comissió de Seguiment

Econòmic del Claustre; tot seguit, s'abordaran les línies generals de política de professorat (període 1999-2002); en sisè lloc, s'exposaran les línies generals del pressupost de la UAB per al 1999; en setè lloc, s'abordarà una moció presentada per dinou claustals en relació amb el document marc per a la igualtat d'oportunitats de les persones amb necessitats especials a la UAB, i també mocions presentades per tretze claustals en relació amb l'adhesió del Claustre General als tres punts reivindicatius de l'estudiant de Catalunya, i el Manifest en Defensa de la Universitat Pública. Finalment, s'obrirà un torn obert de paraules.

JORDI ROIG DE ZARATE, professor del Departament d'Informàtica, va ser reelegit director de l'Escola Universitària d'Informàtica de Sabadell, el dia 6 de novembre.

La Universitat, psicoanalitzada

Les VII Jornades de Psicoanàlisi a la Universitat, organitzades pel Departament de Psicologia de la Salut i de Psicologia Social de la Universitat Autònoma de Barcelona, van tenir lloc els dies 20 i 21 de novembre a l'Hotel-Escola Campus de Bellaterra. Aquestes jornades, que s'han anat organitzant periòdicament des de l'any 1991 en universitats estatals, tenen com a objectiu oferir un fòrum obert que faciliti el debat sobre la contribució de la psicoanàlisi a la universitat i a la societat en general. A més d'això, també es pretén impulsar la relació entre acadèmics, investigadors i professionals del camp docent, de la recerca i de l'aplicació.

El Comitè Organitzador, en el qual participen la Universitat de Barcelona, la Universitat Ramon Llull, la Universitat Pompeu Fabra, la Universitat de Girona, la Universitat Rovira i Virgili i la Universitat de Lleida, va escollir com a tema central de les jornades d'enguany la «Vinculació entre docència, investigació i pràctica». L'objectiu va ser intentar que la docència es fonamentés tant en els coneixements que provenen de la reflexió teòrica i de la recerca, com en els de la pràctica clínica.

Aquestes jornades es van estructurar en quatre ponències, dues cada dia. Les sessions del dia 20 es van centrar

en la psicoanàlisi, l'epistemologia i les teories científiques de la postmodernitat, i els projectes i realitzacions en la investigació científica des de la perspectiva psicoanalítica. El dia 21 es va parlar dels plantejaments docents universitaris i de la polèmica de la psicoanàlisi a la universitat (teoria, pràctica i investigació).

L'acte d'inauguració, presidit per Jordi Bartrolí, vicerector d'Ordenació Acadèmica, va tenir lloc el dia 20 a les 12 h. En aquest acte, hi van ser presents la degana de la Facultat de Psicologia de la UAB, Maria Dolors Riba, i el doctor Jordi Bachs, un dels coordinadors del congrés. Jordi Bartrolí va apostar per una renovació dels plans d'estudi i la creació de nous títols per atendre les noves sortides professionals existents. Maria Dolors Riba va destacar que la psicoanàlisi no ha resolt el problema de la vinculació de la pràctica a la docència.

La conferència inaugural, titulada «El procés psicoanalític: de la psicologia del pacient a la del pacient-analista», va ser a càrrec del president de la Sociedad Española de Psicoanàlisis, el doctor Joan Codench.

Aquest ponent va parlar sobre una nova concepció del procés psicoanalític que destaca l'existència d'una influència mútua i contínua entre metge i pacient. Codench va demostrar la validesa d'aquesta nova concepció en el món de la psicoanàlisi, mitjançant diferents aspectes de la relació analista-analitzat: les interpretacions (subjectivisme del professional), el silenci de l'analista (interacció real, implicacions) i les tècniques d'associació lliures (diàleg entre metge-pacient). També va explicar les diferents teories existents sobre la psicoanàlisi (model clàssic, racionalista i constructivista).

Cicle Aranguren

El president del Tribunal Constitucional, Álvaro Rodríguez Bereijo, va ser l'encarregat d'obrir, el 17 de novembre, la tercera edició del Cicle Aranguren, organitzat conjuntament per la Fundació Caixa de Sabadell, la Universitat Autònoma de Barcelona i l'Ajuntament de Sabadell. La inauguració del cicle va tenir lloc a les 7 de la tarda, a l'Auditori de la Caixa de Sabadell, després de l'acte de benvida oficial d'aquest alt càrrec que va oferir al migdia l'alcalde de la ciutat, Antoni Farrés. A la recepció, que va tenir lloc al saló de plens de l'Ajuntament de Sabadell, hi van assistir tot el consistori i representants del món judicial i d'entitats ciutadanes.

La renovació del Tribunal Constitucional i la possible reforma de la Constitució van ser els principals temes que va tractar Álvaro Rodríguez Bereijo en la roda de premsa que va oferir als mitjans de comunicació. El president del Tribunal Constitucional va subratllar «la necessitat d'una segona gran descentralització del poder», perquè els ajuntaments assolixin més autonomia en el futur. Després del discurs inicial, Rodríguez Bereijo va pronunciar una conferència sobre el paper del Tribunal Constitucional en la transformació de l'Estat de dret, amb la qual es va donar per inaugurat el nou curs Aranguren.

La tercera edició d'aquest cicle pretén donar continuïtat a l'homenatge a la figura d'Aranguren i té com a objectiu enriquir el debat social amb diferents ponències i abordar temàtiques properes a la problemàtica social i cultural que compartim. L'edició d'enguany, coordinada per Pompeu Casanovas, professor de Filosofia del Dret a la UAB, està dedicada al tema «Societat civil i transformació de l'Estat al llindar del segle XXI».

El curs s'ha organitzat al voltant d'un cicle de set conferències que, del 17 de novembre al 17 de desembre, pretenen analitzar la profunda crisi en què ha entrat la forma de l'Estat-Nació i el sentit que té l'Estat en el nou tipus de societat.

Adreça postal:

Universitat Autònoma de Barcelona
Àrea d'Affers Institucionals
Gabinet de Premsa. Edifici Rectorat
08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 13 35. Fax 93 581 25 46

L'AUTÒNOMA es pot obtenir i imprimir en format Acrobat via Internet a través de la web de la UAB a l'adreça

<http://www.uab.es/>

Correu electrònic gratuït per a tots els alumnes de la UAB

El curs 1998-1999 és el primer en què tots els alumnes de la UAB tenen dret a disposar d'un compte personal de correu electrònic gratuït. Aquesta iniciativa del rectorat s'ha fet per potenciar i facilitar l'ús de les tecnologies de la informació i de la comunicació en l'àmbit universitari.

Per disposar del compte de correu CEBA (Correu Electrònic Bàsic de l'Autònoma), els alumnes han d'activar-lo. Hi ha dos procediments possibles per a l'activació:

1. A qualsevol hora en els TAU (terminals d'automatració). Cal disposar de la targeta de la UAB.
2. A la secretaria del centre en l'horari d'atenció al públic.

En tot cas, després de l'activació es lliurarà un full amb les instruccions, el nom d'usuari i la paraula de pas per accedir al correu CEBA.